



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

POMM1002 Johdanto monialaisiin opintoihin

1. tapaaminen

Tutustumista

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

Syksy 2026 Pro-26

riitta.k.tallavaara@jyu.fi

Turvallisempi tila



- Tee olosi niin mukavaksi kuin se tässä tilassa on mahdollista.
- Saa liikkua (kiemurrella penkillä, nousta ylös, kävellä, kyykätä...)
- Saa istua hassuissa asennoissa.
- Saa stimmata.
- Saa poistua tilasta, jos siltä tuntuu tai lievittää muuten aistiärsytystä.
- Ei tarvi pelätä esim. kirosanojen lipsahtelua.

Tervetuloa opintojaksolle!

Ohjelmassa tänään:



Opintojakson
tavoitteet,
suoritus ja
arviointi

Prope-
työskentely
Koulureformi-
tehtävä

Peda.net

Luentojen
teemoja

Keitä täällä on?



- Ota paperia ja taita siitä itsellesi nimilappu.
- Kirjoita nimilapun keskelle oma nimesi mahdollisimman isoilla kirjaimilla.
- Nimilapun kuhunkin kulmaan kirjoita vastaukset seuraaviin kysymyksiin:
 1. Odotukseni ja pelkoni opintojakson suhteen
 2. Kolme myönteistä adjektiivia itsestä
 3. Kotipaikkani
 4. Unelmani
- Jakaannutaan 3-4 hengen ryhmiin.
- Ryhmän jäsenet tutustuvat viitisen minuuttia toisiinsa nimilappujen avulla ja esittelevät sen jälkeen itsensä ja toisensa muilla ja erityisesti opettajalle. 😊



Tavoitteet ja suorittaminen

POM-opintokokonaisuuden (60 op) suorittuasi



- tiedostaa omat asenteensa ja uskomuksensa eri oppiaineita kohtaan ja kykenee tarkastelemaan niitä kriittisesti
- tunnistaa eri oppiaineiden ja niiden taustalla olevien tiedonalojen merkityksen lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmasta
- ymmärtää oppijoiden ja oppijaryhmien moninaisuuden merkityksen oppimisen ohjaamisessa
- tunnistaa oppiaineiden erityisluonteen ja osaa tarkastella sitä yli oppiainerajojen
- osaa eritellä oppiaineiden pedagogista kulttuuria sekä oppiainekirjoon liittyviä ideologisia ja poliittisia sidoksia
- osaa suunnitella opetusta sekä ohjata ja arvioida oppimista eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa luokilla 1–6 sekä esiopetuksessa.

Pomm1002 Johdanto monialaisiin opintoihin - opintojakson jälkeen



OPSIN OSAAMISTAVOITTEET

- tunnistat oppiaineita kohtaan omaksumiasi asenteita ja valmiuksia
- hahmotat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden linjauksia sekä kasvatukseen ja oppiaineisiin liittyviä erilaisia pedagogisia, ideologisia ja poliittisia valintoja
- hahmotat oppiaineiden yhtäläisyyksiä laaja-alaisen osaamisen kehittämisessä ja ilmiölähtöisessä oppimisessä
- tiedostat kokemuksellisuuden sekä erilaisten ympäristöjen merkityksen oppimisessa
- osaat eritellä ajatteluasi sekä vahvuuksiasi ja kehittymistarpeitasi opettajuuden ydin-osaamisalueiden näkökulmasta.

TOISIN SANOEN SIIS TAVOITTEENA:

- päästä oppiaineiden taakse: miten ne ovat syntyneet ja millaisiin koulutus- ja tutkimuspoliittisiin linjauksiin ne perustuvat
- irrota koulun oppiainejaosta ja tutkia oppiaineita lävistäviä ja yhdistäviä ilmiöitä
- päästä kiinni omiin kokemuksiini eri oppiaineista ja niiden oppimisesta
- aloittaa oman luokanopettajuuden rakentaminen opettajuuden ydinosaamisalueiden avulla.

Opintojakson suorittaminen

- luennot (20 tuntia) tallenteina
- pienryhmätyöskentely (kontaktiopetusta 14 tuntia) open ohjaamana ja tiimityönä
- oppimistehtäviä itsenäisesti ja tiimissä.
- **Itsenäiset yksilötehtävät:**
 - Väliarvionti-vloggaus **viikolla 42**
 - Esi- ja alkuopetuksen vierailutehtävä **viikolle 44**
 - Henkilökohtainen loppurefleksio ja prope, palautus 28.11.
- **Itsenäiset tiimitehtävät:**
 - Kulttuurivierailu-ennakkotehtävä **viikolle 41** (aloittakaa tämän miettiminen!)
 - Koulureformi-tehtävä opettajan ydinsaamisalueiden parissa, palautus 28.11.
- Voit tehdä kaikki henkilökohtaiset tehtävät omalle Prope-sivullesi ja linkittää ne palautuskansioon!
 - Muista antaa lukuoikeus henkilökohtaiseen prope-sivustoosi Riitalle!



Opintojakson arviointi



Arvioinnin kohde	Arvioinnin tapa	Osuus opintojakson kokonaisarvosanasta
Oppimistavoitteiden täyttyminen ja työskentely opintojaksolla	kriteeriperustainen sanallinen ja numeerinen opiskelijan itsearviointi (loppureflektio)	100 %
Tiimityöskentely	• tiimit huolehtivat siitä, että koulureformitehtävä sivustoineen on asianmukainen ja täyttää hyväksytyn kriteerit • tiimit liittävätkin sivustolleen pohdinnan siitä, miten opintojakson tavoitteisiin on päästy tiimityöskentelyn avulla • opettaja vahvistaa hyväksytyn suorituksen ja antaa tiimityöskentelystä sanallisen arvioinnin	hyväksytty/täydennettävä/hylätty

Opettajalla on mahdollisuus arviointikriteerien perusteella nostaa tai laskea kokonaisarvosanaa tai palauttaa opiskelijan itsearviointi takaisin uudelleen tarkistettavaksi.

Prope-työskentely henkilökohtaisesti (yksilötehtävä), dedis 28.11.



- Tee PROpeen POM-johdannosta oma alasivu.
 - Kokoa sinne tehtävät: kulttuurielämystehtävä, esi- ja alkuopetuksen vierailutehtävä, väliarviointivlogi ja linkit palautuskansioihin.
 - Kokoa myös muistiinpanoja/päiväkirjaa/muita merkintöjä opintojakson teemoista opintojakson luentoja, pienryhmätapaamisia, tiimityöskentelyä ja kirjallisuutta hyödyntäen **henkilökohtaiseen käyttöön ja loppureflektiota varten.**
- Opintojakson päättyessä omaan PROpeen kopioidaan opintojaksolla koottu Koulureformi-sivusto
- Muista antaa pienryhmäsi vetäjälle luku- tai osallistujaoikeudet Käyttöoikeudet-asetuksista:
 - Mene PROpe-sivustollesi ja valitse sivun otsikon vierestä kolmen pisteen painike ja sieltä **Käyttöoikeudet**. Valitse + **Lisää käyttäjiä** joko lukijan tai osallistujan kohdalta (osallistujana ope voi kommentoida tuotoksiasi halutessasi) ja kirjoita kohtaan **Etsi käyttäjiä heidän nimillään ja julkisilla profiilitiedoilla** opettajasi nimi ja valitse **Hae**. Valitse open nimi avautuvasta valikosta ja **Tallenna muutokset**.
 - **Huom. älä käytä PROpessasi palautuskansio-työkalua, sillä sen sisältöä pääsee lukemaan vain sivuston ylläpitäjät.**

Loppurefleksio (opintojakson sanallinen ja numeerinen itsearviointi opintojakson päättyessä)

- Opintojakson arviointi perustuu jokaisen opiskelijan henkilökohtaiseen loppurefleksioon.
- Loppurefleksioon (n. 2 s.) eritellään ja arvioidaan omaa oppimista tiimityöskentelyssä ja henkilökohtaisessa työskentelyssä [opintojakson arviointikriteerejä hyväksi käyttäen](#) **sanallisesti** ja **numeerisesti**.
 - Huom. ei toisteta arviointikriteerejä sellaisenaan, vaan argumentoidaan omaa oppimista niiden avulla, jolloin
 - kerrotaan ja eritellään erityisesti sitä, miten ja miksi on oppinut (ei luetella mitä on opittu).
 - loppurefleksio on synteesi tekemistäsi muistiinpanoista ja pohdinnoista, ei niiden toistoa tai toiminnan kuvausta.
 - Hyödynnä pohdinnassa reflektion tasoja, eli esimerkiksi etsi syitä ajattelullesi ja sen muuttumiselle ja haasta omaa ajatteluasi ja toimintaasi

Muita tehtäviä, joihin reagoida heti!



Kulttuurielämystehtävä viikolle 41 (tiimi)

- Tehtävän tarkoituksena on altistaa itsensä **itselle vieraaseen kulttuurikokemukseen**.
- 1. Valitkaa parin/tiimin kanssa sellainen kulttuurin ala, kulttuuritapahtuma, -ympäristö tai -elämys, johon et/ette ole **ikinä** osallistunut/osallistuneet ja joka on sinulle/teille täysin outo ja käsittämätön. Voitte tutustua myös vieraisiin elokuva- tai musiikkigenreihin, vieraisiin urheilulajeihin tai harrastuksiin, sinulle/teille outoihin kulttuurisiin yhteisöihin tai lajeihin videomateriaalin avulla tms. Huom. ajatelkaa kohdetta valitessasi kulttuurin kenttää laajasti...
- 2. Purkakaa ja jäsentäkää kokemustanne tiiminne kanssa ja raportoikaa PROpe-sivustoillenne (voitte liittää halutessanne päiväkirjaanne ryhmän yhteisen pohdinnan):
 - Miksi valitsitte juuri tämän kohteen?
 - Mitä tunsitte?
 - Mikä pysäytti/liikutti/ihmetytti?
 - Mitä opitte itsestänne, toisesta, ympäristöstä, estetiikasta tms?
 - Mitä saisitte tehtävästä: tavasta katsoa itseäsi ja ympäristöäsi toisin...

Opintojakson väliarviointivloggaus viikolla 42 (yksilö)

- Vloggaa (videobloggaa) omaan PROpeesi viikon 9 loppuun mennessä korkeintaan 5 minuutin tiivistys omasta oppimisestasi johdanto-opintojaksolla tähän mennessä. Kerro vloggauksessa myös siitä, mitä sinulle, opeopiskelijalla, kuuluu juuri nyt. Muista jakaa lukuoikeudet ohjaajallesi henkilökohtaiseen PROpeesi viimeistään tässä vaiheessa :)

Esi- ja alkuopetuksen havainnointitehtävä viikolle 44

- Tehtävänänne on (yksin tai pienellä porukalla) viikolle 44 mennessä vierailla esiopetuksen, alkuopetuksen, ns. joustavan tai valmistavan opetuksen (starttiluokan ryhmässä/luokassa) ja tehdä kohteessa havainnointitehtäviä.

Koulureformin työstäminen POM-johdannossa (tiimitehtävä), dedis 28.11.



- Aloitetaan työstämään **tiimeissä** OKL:n opetussuunnitelman seitsemää keskeistä opettajuuden ydinosaamisalueiden opintojakson luentoja, tiimitehtäviä, pienryhmätapaamisia ja kirjallisuutta hyväksi käyttäen.
- Työskentelyn tavoitteena on **tutkia suomalaista koulua** eri opettajuuden ydinosaamisalueiden näkökulmista ja muodostaa tiimin yhteistä ymmärrystä kouluun, kasvatukseen ja ydinosaamisalueisiin liittyen sekä koulun ja kasvatuksen kehittämiseen.
- Koulureformitehtävän tuotosten tulee olla luettavissa omassa ryhmässä sovittuna aikana. Reformi-tehtävää ja muuta propetyöskentelyä ja käsitellään kaikissa pienryhmissä viimeisissä kokoontumisissa.
- Pohtikaa tiimissä esimerkiksi
 - millainen nykykoulu on ja miksi (omat kokemukset, median antama kuva ym.)
 - mitä koulussa pitäisi kehittää ja miksi
 - mikä kehittymistä estää ja mikä edistää.
- Jokaisesta ydinosaamisalueesta laaditaan reformiin sopiva **"raportointi"/koonti tms. lähteineen**
 - jokainen tiimi saa oman peda.net -sivuston työtilakseen
 - raportointi voi olla esim. bloggaus, vloggaus, podcast, video, Canva, infograafi, Prezi, ThingLink, pp-esitys, Sway-esitys tms.
 - ydinosaamisaluevlogit tai -podcastit max kesto 15 min.
 - huom. vlogit palautetaan Youtube-linkkinä tai pilveen.
 - käyttäkää tuottamisessa ajattelunne tukena **vähintään yhtä lähdettä/osaamisalue** (teoreettisten lähteiden lisäksi voi hyödyntää esim. uutisia, kolumneja, ajankohtaiskeskusteluja kasvatuksesta ja koulutuksesta jne.), lähteitä löydätte ydinosaamisalueittain mm. PROpe-työskentelyn yleisohjeista

Vinkkejä tiimien työskentelyyn



- **Miettikää, mitä teette itsenäisesti ennen teeman yhteistä työstämistä**
 - Esim. työstätkö luentoja/luentoja jotenkin etukäteen?
 - Luetteko muuta materiaalia etukäteen -> tapaamisissa hyödynnetään jokaisen muistiinpanoja?
- varatkaa tapaamisaikaa erillisten tiimitehtävien tekemiseen **vähintään** noin 1 h/teema
- **varatkaa aikaa yhteisen ydinosamisoluetuksen laatimiseen reilusti** - teillä on lukkareissa tyhjänä demoaika niilläkin viikoilla, milloin meillä ei ole ohjattuja tapaamisia.
- Reformityöskentely mukailee opettajapintojen PROpe-työskentelyä.
 - PROpe-työskentelyssä opeopiskelija laatii oman opettajuuden ja asiantuntijuuden kehittymistä tarkastelevan henkilökohtaisen oppimisympäristön eli PROpe-sivuston. PROpe-sivustoa (eräänlaista "kasvunkansiota"/eportfoliota/virtuaalista CV:tä) työstetään opettajaopinnoissa koko opintojen ajan (pelkkiä POMeja tekevät työstävät sivustoa POM-opintojensa ajan) ja sen kehittymistä seurataan eri opintojaksoilla ja harjoittelussa. Voit perehtyä työskentelyyn [PROpe-työskentelyn yleisohjeiden](#) avulla.



Tiimeihin jakautuminen – miten?

Oliver poissa tänään, mutta ottakaamme hänet johonkin tiimiin.



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen



- *Ymmärrät kasvatusta tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden **normeihin ja arvoihin** kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat **yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot**. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti **arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen**. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatusta ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.*

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?

Millaiseen koulutusta tai kasvatusta koskevaan keskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?

Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?

Mitkä yhteisön käytänteet ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?

Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistat kouluinstituution tasolla?

Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?

Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa ja tulevaisuutta?

Millaista maailmaa kohti vien oppijoitani?

Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Lähteitä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen tarkasteluun:



- Ahonen, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Tampere: Vastapaino.
- Fornaciari, A. 2020. Luokanopettajan yhteiskuntasuuntautuneisuus ja sen kriittinen potentiaali. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Väitöskirja.
Saatavilla: https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/71979/978-951-39-8293-5_vaitos09102020.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Järvinen, K. & Kolbe, L. 2012. Luokkaretkellä hyvinvointiyhteiskunnassa. Nykysukupolven kokemuksia tasa-arvosta. Helsinki: Kirjapaja.
- Moilanen, A. 2021. Kuinka sivistys tulisi tänä päivänä ymmärtää?
Saatavilla: <https://www.sitra.fi/blogit/kuinka-sivistys-tulisi-tana-paivana-ymmartaa/>
- Rautiainen, M. (toim.) 2018. Kohti parempaa demokratiaa. Euroopan neuvoston demokratiakulttuurin kompetenssit kasvatuksessa ja opetuksessa. Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos.
Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/60058/978-951-39-7594-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Rautiainen, M. ym. (toim.) Lupa paremmasta. Helsinki: Into.
- Salminen, J. 2012. Koulun pirulliset dilemmat. Helsinki: Teos.



Luennoilta (Matin ja/tai Johannan ja Riitan):

ykkönen = minuun osui ja upposi

kakkonen = oivalsin

kolmonen = olisin toivonut enemmän aikaa /olisin halunnut kuulla lisää

nelonen = vien luennoilta viemisinä ”kotiin”

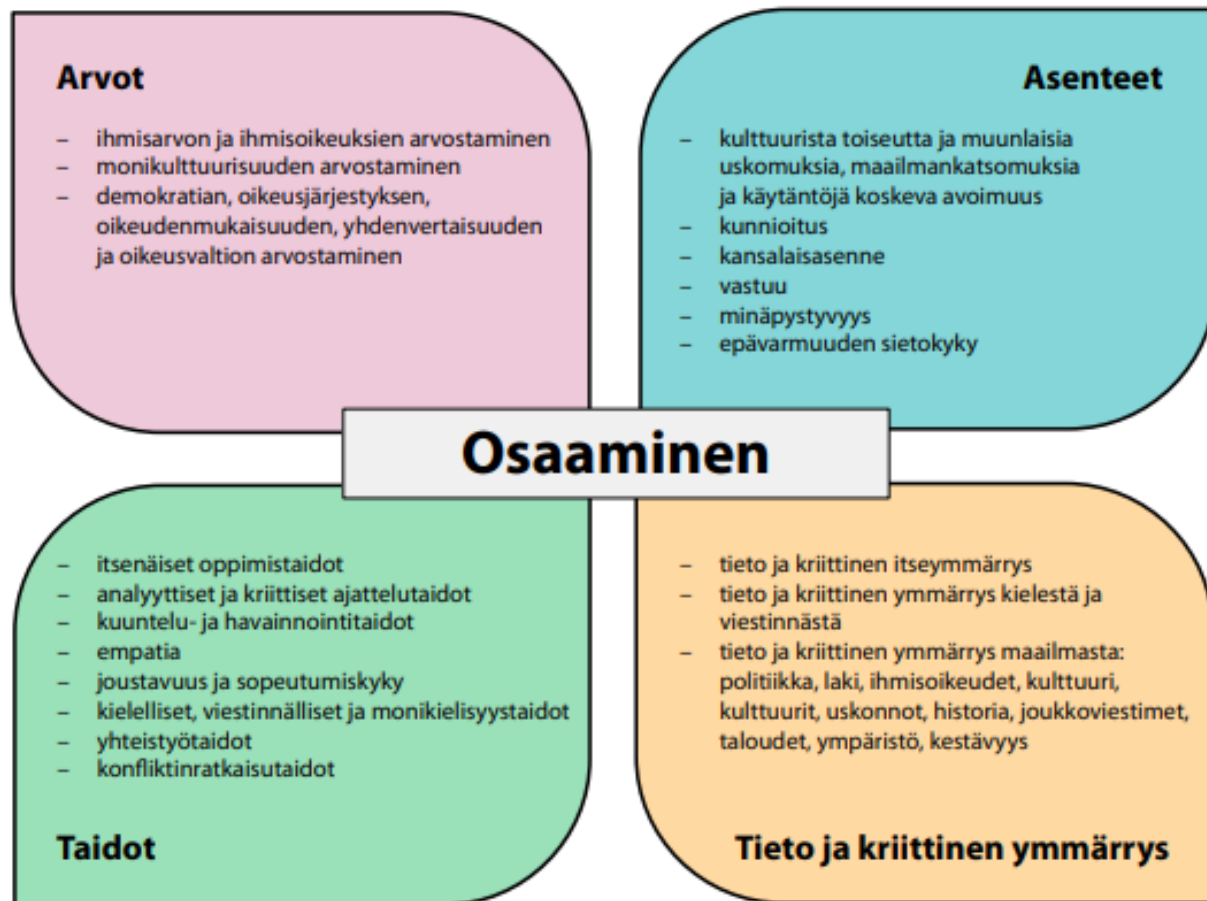
vitonen = tämä puudutti

kutonen = vapaa sana



Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen: Demokratiakompetenssit

Kuva 1: Kompetenssimallin 20 kompetenssia



- Euroopan neuvosto on määritellyt 20 kompetenssia, jotka ovat demokratian ja sen kehittämisen perusta.
- Pohtikaa ensimmäisillä luennoilla esitettyjä asioita vasten, mitkä kompetenssit kaipaavat eniten kehittämistä suomalaisessa koulussa (valitkaa kaikista neljästä laatikosta yksi). Millaisia muutoksia kehittäminen koululta edellyttää?
- Kirjatkaa ryhmänne ajatuksia Peda.netin ryhmämuistioon.
- Lue lisää:
 - <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

Kotitehtävät:



- Katso seuraavaa kertaa varten tallenne: ***Laaja-alainen osaaminen ja ilmiölähtöisyys: Luokanopettajan mahdollisuudet edistää kokonaisvaltaista oppimista (Kainulainen)***
 - ***Oheislukemistona:*** Tarnanen, M. & Kostiainen, E. (2020) Ilmiölähtöinen oppiminen. Teoksessa: Tarnanen, M., & Kostiainen, E. (2020). *Ilmiömäistä!: Ilmiölähtöinen lähestymistapa uudistamassa opettajuutta ja oppimista*. Jyväskylän yliopisto, opettajankoulutuslaitos. 7–19.
Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/68034>
- **Aloittakaa tiimeissä Koulureformi-tehtävän työstäminen**, siten, että teillä on jotakin ”kättä pitempää” ensi viikon tapaamisessa 17.9., jossa tehtäviä käsitellään.
 - Tarkoituksena 17.9. on varmistaa, että pääsette alkuun työskentelyssä ja saada ideoita muiden ryhmien työskentelystä.



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitos ja mukavaa loppuviikkoa!